

Слайд-шоу:
«Огюст Конт және оның
ПОЗИТИВИЗМІ.»

Орындаған: ЭЭ-20-2
Группасының студенті
Қазбеков Әділет

2021Ж

Позитивизмнің негізін қалаушы Огюст Конт(1798-1857)

- Огюст Конт (1798-1857) - француз философы, әлеуметтанушы, методолог және ғылымды дәріптеуші, Париж политехникасының оқытушысы, позитивизм мектебінің негізін қалаушы, үлкен әдеби мұра қалдырған әлеуметтік реформатор, оның ішінде алты томдық "позитивті философия курсы" (1830-1842). 1816-1824 жылдары-Сен-Симонның хатшысы. Конттың пікірінше, позитивизм-эмпиризм (материализм) мен мистицизм (идеализм) арасындағы орта сызық; бұл тұрғыда философия да, Ғылым да құбылыстардың себебі немесе заттардың мәні туралы сұрақ қоюға құқылы емес.

- Француз ғалымы Огюст Конттың басты еңбегі-ол әлеуметтану ұғымын ғылым ретінде алғаш рет ғылыми қолданысқа енгізген. Осылайша, әлеуметтану ғылыми мәртебеге ие болды және өзінің зерттеу тақырыбын қалыптастыра бастады. Конте әлеуметтануды өте жоғары орын алған ғылымдардың классификациясын жасады. Алайда Конт ешқашан әлеуметтануды зерттеу тақырыбын толық анықтай алмады. Зерттеудің негізгі теориялық бағыттарын анықтап, әлеуметтанудың нақты тұжырымдамалық аппаратын жасай бастады. Бұған екі негізгі жағдай кедергі келтірді.

Бірінші әлеуметтік-Ғылыми тұжырымдама

Қоғам-"жалпыға ортақ келісім"
идеясымен біріккен бүкіл адамзаттың
немесе оның қандай да бір бөлігінің
органикалық бірлігі. Бұл жалпы
тәртіпті сақтау қажеттілігінен
туындаған және көптеген ішкі
жүйелерден тұратын органикалық
жүйе. Қоғам мен жеке адамның
арасында "сыртқы", мәжбүрлі күш
ретінде әрекет ететін қоғамның өзінен
айырмашылығы "шынайы бірлік"
болып табылатын отбасы бар.

- Біріншіден, Кантқа жаратылыстану ғылымдары, әсіресе физика және биология қатты әсер етті. Ол әлеуметтануды әлеуметтік физика деп атады, ал қоғам биологиялық организммен анықталды. Осыған байланысты Кант әлеуметтану жеке тұлғаларды зерттемеуі керек, тек қоғам немесе әлеуметтік топтар деп санайды.
- Екіншіден, Кант әлеуметтанудың оң жақтарын ғана мойындады. Оның пікірінше, әлеуметтану тек әлеуметтік шындықтың көріну фактілерін зерттеп, ірі теориялық құрылымдар жасамай, бастапқы эмпирикалық жалпылау жасауы керек. Бұл тәсіл әлеуметтануды шындыққа, пайдалылыққа, сенімділік пен дәлдікке тән позитивті ғылымға айналдыра алады. Осыдан Кант әлеуметтанушылар өз қызметінде әлеуметтік шындықты көрсетудің жеке пайдалы фактілерін зерттеуге ғана назар аударып, оларды терең теоретикасыз бастапқы жалпылауды жүргізуі керек деген қорытындыға келеді. Бұл көзқарас ғылыми позитивизм деп аталды.

Конттың позитивті философияның маңызды ұстанымы : «үш кезең Заңы»

- ғылыми (позитивті)
- метафизикалық (дерексіз)
- теологиялық (жалған)

Конт философиясының негізгі міндеті

- Конт позитивті философияның негізгі міндеті қоғамды қайта құру деп санады, оның барысында социократия орнайды: капиталистер мен пролетарийлердің әлеуметтік ынтымағы негізінде ұсақ буржуазия жойылып кетуі керек. Мұндай қоғамдағы басқару зайырлы (банкирлер, өнеркәсіпшілер және фермерлер) және рухани (позитивті шіркеудің діни қызметкерлері) болуы керек.

Социократиядағы төрт күш:

- шоғырланған күштің тасымалдаушылары-патрициат (банкирлер, көпестер, өндірушілер, жер иелері). Патрициат дамудың дәйектілігін қамтамасыз етеді, қаржылық және экономикалық басқаруды жүзеге асырады.
- позитивистік діни қызметкерлер; олардың қарамағында — білім, тәрбие, қылмыскерлерді түзету.
- шашыраңқы күш-пролетариат; өнеркәсіптік жүйеге көшуді жүзеге асырады.
- әйелдер-адамгершіліктің бейнесі, сезімнің көрінісі.
- Осы төрт күштің өзара іс-қимылында тәртіп пен прогресс, қоғамның адамгершілік жетілуі қамтамасыз етілетін болады. Оң қағидаттарға негізделген мемлекетте құқықтар емес, міндеттер басым болуы керек. Комттың пікірінше, құқықтар тек қоғамның тыныштығына нұқсан келтіреді

Позитивті қоғам

- Конт әлеуметтануының негізгі заңы - "махаббат принцип ретінде, тәртіп негіз ретінде, прогресс мақсат ретінде". Мұндай қоғамда революциялар шамадан тыс, олар патология сияқты, әртүрлі топтар мен таптардың ынтымақтастығы оған билік етеді, өйткені қоғам үйлесімді, барлық сыныптар материалдық және рухани өркендеуді сақтауға тырысады.
- Әлеуметтік заңдар негізінде қоғамды қайта құруға деген ұмтылыс Конттан діни формаларға ие болды, ол Құдайға деген сүйіспеншілікті адамзатқа деген махаббатпен алмастыруға тырысты. Конт адамзатты "Ұлы болмыс", кеңістікті - "Ұлы сфера", жерді - "Ұлы Фетиш" деп атайды. Позитивті философия мен ғылыми заңдар жаңа сенімнің догмалары болуы керек еді.